

GORIŠKI LIST

LETO II. - ŠTEV. 18.

GORICA 3. MARCA 1945.

CENA 1 LIRA

„Goriški list“ izide vsako sredo in soboto zjutraj. - Uprava in uredništvo v Gorici, Corso Verdi 47. Tel. št. 292 - Oglasi se zaračunavajo po ceniku

Spedizione in abbonamento postale 2° gruppo
Poština plačana v gotovini

Celoletna naročnina: 104.— lire, polletna 54.— lir. Plačati v naprej. Cena izvodu v Ljubljani: 1.50 lire. — Račun pri Cassa di Risparmio Gorica

Dr. Göbbels o zapovedi ure

Minister Dr. Goebbels je imel v sredo daljši radijski govor nemškemu ljudstvu, v katerem je obširno in podrobno pretresel današnji položaj na frontah ter v zaledju, označil možnosti, ki se Nemcem nudijo, začrtal naloge, ki jih čakajo ter pokazal na rane, ki zevajo v telesu nasprotnikov.

Obširneje se je pobavil z vzhodnim bojiščem, kjer je organizatorna sposobnost nemškega vojaka postavila novo obrambno črto. Sovjeti so se prekmalu veselili zmage. Izrazil je trdno prepričanje, da bodo v kratkem vsi izgubljeni nemški predeli zopet osvojeni.

Plutokratsko - boljševiško zavezništvo je označil kot večno sramoto našega stoletja, na katero bodo Nemci odgovorili z še zagriženejšim delom na bojišču in zaledju. Nobena propaganda, nobeno letalsko strahovanje ne bo prisililo Nemčije, da bi kapitulirala. Nemška volja do življenja je močnejša, kot bi si kdor koli mislil.

A tudi nasprotnik se mora boriti z nedopovedljivimi težavami. Sovjeti sami priznavajo čez 15 milijonov padlih, njih vojska je preutrujena in zaledje izčrpano. Amerika je dala tudi svoj obilni krovni davek, ki je pri njej toliko znatnejši, če upoštevamo, da ta vojna v Ameriki ni popularna. Anglija je izčrpana bolj, kot se navadno predstavljamo. Težave so tu in tam, gre za to, kdo bo bolj vzdržal.

Vesti z vsega sveta

Škotski katoliški škofje so izdali protestno pismo proti odločitvam v Jalti, s katerimi so celi predeli Evrope prišli v milost in nemilost sovražnikov krščanstva.

Romunija preizkušnja za Yalto. Pod pritiskom boljševiških demonstracij je odstopil predsednik romunske vlade general Radescu, ki je s pomočjo Maniua in s podporo Angležev organiziral kapitulacijo Romunije. Tiha kriza, ki je vladala med anglofilni in komunisti je izbruhnila na dan. Radescu je nekaj časa ostro nastopal proti komunistom, ker so mu Angloamerikanci dajali potuho. Sedaj pa je na močnejši pritisk Moskve zlezel. Romunski primer, ki kaže, da Sovjetom ni za drugo kot za popolno boljševizacijo Evrope, bo težak preizkusni kamen za umetno edinstvo med demokracijami in boljševizmom ter postavlja v groteskno luč konferenco v Jalti.

Poljski emigrantje se pritisku Moskve niso prav nič udali in ni do sedaj še nihče njihovih zastopnikov stopil v boljševiško vlado. Britancem so v brk imeovali enega najhujših nasprotnikov Yalte generala Andersa za vrhovnega poveljnika z zavezniški skupaj borečih se poljskih sil.

Amerikanski senator Wheeler je, kot poroča „Aftontidningen“, označil v radijskem govoru odločitve v Jalti za nemoralne in je prerokoval, da vodi ta konferenca v tretjo svetovno vojno.

Anglija namerava ustanoviti poseben Sredozemski dominion, ki obsegal Dodekanez, Ciper, Malto in Sicilijo z Oibralterjem.

Vzdolž Odre vlada zatišje

Na Pomorjanskem in Prusiji so se znova vnele hude borbe - Močan pritisk Amerikancev pri Rheydtu in pri Grevenbroichu

Bojišča nam trenutno nudijo sledečo sliko:

Med Jadranskim morjem in Blatnim jezerom se razprostira „liho bojišče“ malokrat omenjeno v vojnih poročilih, kjer pa se neprestano vrše čiščenja komunističnih banditov. Ogrska fronta je zadnje dni mirovala. Ob Hronu se je bojevanje po zadnjem hudem sovjetskem porazu precej poleglo. Na Slovaškem so bili številni manjši spopadi pri Zvolenu in Breznem.

Na bojiščni črti vzdolž Odre je vladalo zatišje. Hudi boji so bili le pri obkoljenem mestu Vratislavi, pri Laubanu, v zapadni Šleziji in pri Gubenu. Sovjetski klin, ki je silil proti Saški je bil popolnoma izbit in njegovi ostanki iztrebljeni.

Na vsem važnem ozemlju vzdolž Odre pa se opažajo veliki premiki sovjetskih čet in general Dittmar je v torek napovedal nov velik napad sovjetskih čet proti Nemčiji. A tudi Nemci so se na ta napad temeljito pripravili in ravno te priprave silijo Sov-

jete k hitrim protiukrepom.

Dočim vlada vzdolž Odre zatišje, na Pomorjanskem in v vzhodni Prusiji divjajo hude bitke. Nemški posadi ob morju so večna grožnja za bok sovjetskih armad in zato jih hočejo Sovjeti eliminirati, a brez znatnih uspehov. V Prusiji in Samlandni se še vedno drže prejšnji teden vspostavljene zveze med Elbingom in Königsbergom in med Königsbergom ter Pillau. Bojišče v Prusiji ima nekako zobčasto zverženo obliko in težišče bojev je ravno na južnih odsekih, odkoder Nemci s svojih pozicij zavirajo globoke sovjetske napade proti severu, zlasti proti cesti Elbing Königsberg.

Na zapadu je veliki napad Amerikancev, ki se razvija v področju Aachena in Kölna, dosegel svoj višek. Vrhovno dogoameriško poveljstvo je vrglo sedaj v boje vse sile, ki so bile namenjene za ofenzivo, torej tudi operativne rezerve. Na številnih odsekih bojišča so v teku zmagoviti

nemški protinapadi. Najhujši spopadi se odigravajo 12 km zapadno in 3 km severno-zapadno od mesta München-Gladbach. Poleg tega so v polnem razvoju boji 5 km južno od Rheydta in 3 km zapadno od Grevenbrocha. V tem pasu se razvijajo istočasno znatni nemški protinapadi. Tudi v področju Erfta so včeraj propadli vsi anglo-amerikanski napadi. Tudi tukaj so Nemci prešli v silovite krajevne protinapade.

Sedanji ameriški napad na zapadnem bojišču je, kakor zatrjujejo nemški vojaški krogi v Berlinu, tipično anglo-amerikansko podvzetje, ki skuša uničiti odpor z veliko premočjo v dispozitivih t. j. orožju in moštvu. Ta anglo-amerikanski poskus bo težko uspel, pravijo v Berlinu, ker dosedanji potek bojev kaže, da so žrtve v orožju in ljudeh nesorazmerno večje od uspehov, ki so jih dosegli.

Za Nemce, menijo v Berlinu, so izgube terena boleče, a ne odločilne.

Dvoboj Marsak - Novikov

Angleška policija je odkrila komunistično tajno organizacijo, ki na Srednjem Vzhodu deluje pod imenom „Za sovjetsko Sredozemsko morje“. Nalčuje ji sovjetski poslanik v Libanonu Novikov.

Po tem odkritju so se v Londonu nenavado razburjali, pa je Churchill v svojstvu častnega ravnatelja Intelligence Servicea dal osnovati urad z nalogo, da pobija sovjetsko delavnost, posebno še delo te komunistične tajne organizacije. Za upravitelja tega urada je imenoval Alfreda Marsaka, bivšega načelnika tajne službe angleškega zrakoplovstva.

Marsak je častnik novozeleandske vojske Churchill se je odločil za njega, potem ko je angleška tajna služba ugotovila, da se v gotovih mesetih Srednjega Vzhoda, pred vsim v Kairu, Port Saidu, Jeruzalemu, Tel Avivu, Aleksandriji, Damasku, Bagdadu, pa tudi v Alžiru in Casablanci širijo „neprijateljski spisi in letaki“ s sledečimi naslovi: „Pod britanskim jarmom“, „Srp in klavir nad Sredozemskim morjem“, „Stalin osvobaja narode“ in „Sužnji imperija“.

Londonska vlada je opozorila sovjetsko vlado na nedovoljeno delovanje te tajne organizacije „Za sovjetsko Sredozemsko morje“. V Moskvi, pa žali bog „nihče nič ne ve o tej organizaciji“, vendar so angleške policijske oblasti zbrale dovolj gradiva, da ugotovijo njeno delovanje in njene

tajne cilje, ki so nasprotni življenjskim zahtevam Velike Britanije. Policija je poleg tega ugotovila, da so tudi morilci lorda Moynesa - drugače pripadniki orga. izacije „Stern“, - delali pod vodstvom Moskve. Toda Churchill, da ne bi izzval Stalina, se je omejil le na izgone in nadzorstvo pristašev te tajne organizacije. Naravno pa, ker Moskva trdi, da nima nič skupnega s člani organizacije, jih ne more niti vzeti v zaščito, ko jih Angleži zapirajo...

Iz Madrida javljajo da se je že začel na Srednjem Vzhodu dvoboj Novikov - Marsak. Kdo je Novikov, je že kolikor toliko znano, toda Marsak je prilično nepoznan. Sedaj pa, ko je prevzel vodstvo nedavno osnovanega angleškega tajnega urada v Kairu, se je tudi novinarstvo nevtralnih držav pomudilo pri tem ne vem predstavniku Intelligence Servicea.

Alfred Marsak spada med angleške vojaške „strokovnjake“ za orientalska vprašanja. Prvikrat je prišel v Egipt leta 1930., da se nauči jezika, narječij in običajev srednjezhodnega človeka. Kakor Laurence, se je oblačil v krajevne noše in živel kot vsak najobičajnejši Arabec. Do leta 1938 so mu bile poverjene mnoge tajne naloge v vseh predelih Srednjega Vzhoda. Delal je za Veliko Britanijo in tako prišel do Sudana, a za zasluge je prejel mnogo visokih odlikovanj in pa „kolajno za politično obveščevalno službo“.

Tega odlikovanja London ne daje često. Angleži so ga v začetku druge svetovne vojne zaposlili tudi pri vojnih operacijah, toda tu je imel manjše uspehe kakor v politiki. Marsak je službeno proglašen za „šefa britanske propagande na Srednjem Vzhodu“. Dolžnost ima omogočiti izključno samo angleško propagando na ta način, da so njegovi agenti pregovorili najodličnejše domačine, da na angleške radio-aparate poslušajo izključno objavljanje tajnih sovjetskih radijskih postaj v področju Sredozemskega morja. V borbi proti Novikovu je Marsak osnoval časopis „Al Muscan al Arabi“.

V Madridu z največjim zanimanjem zasledujejo dvoboj Marsak - Novikov. Vdrašanje je samo, ali se bo posrečilo Marsaku „likvidirati“ tajne sovjetske radijske postaje na obalah Sredozemskega morja? Trudi se, da bi domačini poslušali oddajanje BBC-a, ki daje vesti v vseh arabskih narečjih, toda ni znano, kaj bo sedaj podvzel Novikov.

Vsekakor je gotovo, da Stalinova propaganda na Srednjem Vzhodu ne misli umakniti niti pred Churchillovim strokovnjakom Marsakom.

(Madridska ABC)

PISMO PRIJATELJICI

Na vipavskem nekje imam prijateljico. O, saj ni važno, da Vam točno označim kje. Moj slučaj je tako splošen, da bi morala biti morda tudi kje iz tolminskega ali kje pod vrhom Snežnika, morda tudi v kakšni vasi sredi kraškega kameja. Tudi imena Vam ne povem. Vi gospod urednik bi je itak ne poznali, poznal pa bi jo kdo tamkajšnih „ta višjih“ ofarjev. Ker deklet je od lanske „svobode“ do danes v neprestanih stikih s partizansko „autoriteto“ ter sama krije ne vem kakšno mesto na Pokrajinskem odboru. Ne, tam se midve nisva spoznali, ker tja meni kot „belogardistki“ ni bilo nikdar vstopa. Najino prijateljstvo sega v lepše in srečnejše dni. Poznali sva se v šolskih letih, ki sva jih skupno preživeli v samostanu šolskih sester v Gorici, v ulici Svete Kjave. Ni bila iz mojega razreda pač pa sva imeli v kapelici skupen prostor. Tam sva se vsako jutro našli pri službi, božji, na ta najin prostor sva se vračali odobhajne mize.

Bila je ena izmed povprečno nadarjenih učenk. Redovnice pa so jo imele zelo rade, ker je bila dobro deklet, lepega vedenja in pa zelo pobožna. Bila je v Marijini kongregaciji.

Po šolskih letih sva ostali v dobrih prijateljskih stikih vse dotlej, ko nam je v septembru zasijala tako zaželjena „svoboda“. Tedaj, ko so preplavili našo lepo Primorsko ljudje, ki smo jih mi vse dotlej imenovali četnike, pa so nam ob svobodi povedali, da so partizani, tedaj, ko so nam v zamenu za našo lepo trobojnico dali rdečo zvezdo, tedaj sem jaz obstala s srcem prepolnim grenkega razočaranja in gneva. Tedaj sva se tudi z ono mojo prijateljico razšli. Kot pretežni del naše mladine je tudi njo zajel val komunistične propagande in danes je nekje članica Pokrajinskega odbora, vneta partizanka. Ko sem to zvedela, me ni nič presenetilo ker je pač to nesreča našega časa, zabelelo pa me je ob vesti, da je poleg tega še vedno zelo pobožna ter v kongregaciji. Zato ji danes pišem to pismo in Vas prosim, gospod urednik, da ga priobčite v vašem časopisu. Morda bi je lahko naslovlila na njeno ime ter na njen točen naslov, pa je na tisoče takih deklet sličnih njej, pa najsi bo pod Čavnom ali Krnom ali Snežnikom, povsod kjer se je rdeča kuga razlila.

Pišem tebi slovensko deklet, ki bi mi rada povedala, da si narodno zavedna, pa se z rožnim vencem v roki boriš za breznarodni in brezbožni komunizem. Ali si more človek misliti kaj gorostasnejšega kot to! Pišem tebi, ki te svetinjica nebeške Matere nič ne ovira, da deluješ z onimi ljudmi, ki so si omadeževali roke z bratsko krvjo, ki so nam zločinsko umorili že 60 slovenskih duhovnikov. Povej mi ti, ki poleg imena Marijine hčerke nosiš ime rdeče funkcijonarke, ali nisi nikdar slišala „tovarišev“ pri vaših shodih in kongresih,

kamor ti tako pridno zabajaš, ali nisi slišala, kako govore, da je po končni »svobodi« treba vse duhovnike likvidirati, ker so vsi »belogardisti«, da najmanj kar jih more doleteti bi pač bilo to, da se jih nažene na delo s krampom in gnojnimi vilami? Ne zmajaj mi z glavo, da to ni res, saj to vedo še otroci v vasi ki nimajo stikov z višjimi »funkcionarji« kot ti.

Morda si jim ti operekala na tako govorjenje, ki te le boli, pa te potolaži tovariš, češ, da OF ni proti veri, saj je bil Kristus prvi komunist Vem, tako te tolažijo, pa ti, ki se ne poglubiš v stvar, misliš, da bo menda res tako, ker nas Kristus učil: Če imaš dve suknji, tvoj brat pa nobene, daj mu eno. Če je bil Kristus prvi komunist, bi se torej tvoji tovariši komunisti morali ravnati po Kristusovih naukih. Sedaj mi pa ti povej, če se. Odprti katekizem pa pogledaj, če stoji kje zapisano, da če ima tvoj brat dve suknji, pojdi in mu ukradi eno, pa če te to dejanje stane njegovo kri. Ali se tam živi po Kristusovih naukih, kjer se zastuplja mladino z nauki o »svobodni ljubezni?« Ali je kdo grše in ostudnejše pljunil na čast slovenskega dekleta, kot prav ta vaša OF, za katere zmago ti moliš? Ali je tam Bog, kjer se njegove služabnike psuje z izdajalci, kjer je »verska svoboda« zahlevala že 60 slovenskih duhovnikov - mučenčev, da bi s tem izpričala, kako štiti vero Ne delam »propagande«, prijateljica draga.

Pišem ti, prijateljica draga, in bi rada, da bi prav razumela mojo prošnjo in svarilo: Tako ti ne smeš dalje, dvema gospodoma ne moreš služiti. Boga moliti ter hudiču služiti ne moreš! Tebi pišem, ki si kljub vsem svojim »funkcijam« ostala še dobra in ki morda zabajaš vsak dan k obhajilni mizi Kjerkoli si, o, saj vem, da te najdem prav v vsaki vasi, prav v vsaki fari. Zato, ker še ljubiš Boga, zato ne sodeluj s komunistično OF, zato tam ne sme biti mesta za te.

Daj, prijateljica draga, poklekniva na oni najin skupni prostor. Danes ne več v kapelici pri č. sestrah v ulici Sv. Klare, pač pa povsod tam, kjer si ti doma, pred oltar Najsvetejšega, kjer ti tako rada moliš. Moliva za razsvetljenje vse one naše mladine, ki prav tako kot ti, v svoji veliki in usodni zaslepljenosti nosi zelo velik del odgovornosti vsega zla, ki ga naš narod trpi po zločinski OF. Edino v tem spoznanju je naša rešitev in zato nam Bog pomagaj!

Boljševiki ne pustite Angležem ustanoviti v Rusiji angleško komisijo za vrnitev angleških ujetnikov iz taborišč v zasedenem ozemlju.

Utrinki iz večnosti

(4. III. 1945.)

„Kdor ni z menoj, je zoper mene in, kdor ne zbira z menoj, raztresa“.

Glade Kristusa ni mogoča neutralnost. Kdor ne stopi odločno na njegovo stran, je proti njemu, je njegov sovražnik in razdira, kar on gradi. Razdira pa se zato, ker ne mara biti kamen v njegovi zgradbi in ne ud njegovega skrivnostnega telesa; Kristus pa je prišel na svet zato, da vse ljudi združi in bo ena čreda in en pastir. Rزتresa in ruši pa tudi zato, ker gotovo ne bo mogel ostati nevtralen, temveč se bo prejel ali slej moral pridružiti satanu, zoper katerega vodi Kristus neizprosno boj. Vsa zgodovina človeškega rodu je prav za prav zgodovina borbe med dobrim

in zlom. Tudi ti si ena izmed osebnosti, ki se hočeš nočeš moraš udeležiti te borbe v enem ali drugem izmed dveh taborov. Če torej nočeš biti dobrega boja v Kristusom, boš boril slabi boj zoper njega.

V teh besedah je tudi izražena misel, da Kristus zahteva zase brezpogojno vdanost in zaupanje. In po pravici, ker je Sin božji in Luč sveta, v katerem ni nobene sence in teme; vse, kar uči, je čista resnica in popolna pravičnost. Noben drug človek in nobena šola ali idejna struja ne more zahtevati take popolne vdanosti in pristanka na vse svoje zahteve, ker vse, kar je zgolj človeško, je nepopolno in v toliko tudi nevredno, da bi človek nanje brez pomislekov in škode v vsem pristal.

DOPISI

Planina pri Vipavi

Objavljeni dopisi iz našega hriba v »Goriškem listu« so vzbudili veliko pozornost po vsej Vipavski dolini, posebno pa med samimi vaščani. Ni ga človeka, ki bi lista ne čital, ne sestanka, kjer ga ne bi obravnavali. Ne vidite skupine mož na vasi in fantov, kjer ne bi pretresali njegovih člankov in stavili na rešeto njegovih pisanih novic. Iščejo dopisnika na vseh koncih in krajih. Dolžijo zdaj enega, nato zopet drugega. Jezijo se — in solzijo, ker resnica jim v oči kolje. Toda od hudobnega dela ne odložijo svojih rok in še vedno soglašajo z morilci našega ljudstva. Odobravajo jih! Podpirajo in plačujejo! Med njimi so tudi taki, o katerih ne bi nikdar mislili. Niso se zdržali ob umorih poštenih krščanskih ljudi na Vipavskem, katerih trupla ležijo po naših dolinah, planinah, hostah in vinogradih, povsod naletiš nanje — in nas opominjajo... Požgani kmečki domovi in vasi po naši dolini kličejo: Zdrami se ti zapeljani človek in spreglej! Ali nisi popolnoma znorel? Ali imaš še kaj pameti, poštenja in vesti?

Štomaz

12. t. m. je domobranska patrula pregledala tukajšnje bunkerje kar nepričakovano in brez povabila. Prijeti plen so odpeljali s seboj. S tem je propadla tako slavno opevana varnost v teh naših trdnjavah.

Otlica

Naša vas in naše življenje je bilo vedno v gozdu, vedno pri delu nikdar pri lenobi. Zato ni čudno, da so se partizani vedno znašali pri nas. A ne radi nas — radi gozdnih šum in vrhov, ki so v bližini in kamor so se že trindvajsetkrat zatekli, kar so jih pete nosile, vsakokrat pred domobransko in nemško vojsko. Vedno pustijo za seboj neizbrisne sledove, na katere se z žalostjo oziramo vsi, kateri smo še tukaj, kajti mnoge družine so nas zapustile in šle stanovat v Lokavec ali v Ajdovščino. Tudi naši možje in fantje so skoro vsi sprevredeli pravočasno in odšli na razna dela v mesta. Rešili so sebe! Svoje družine pa pustili partizanom. Ali ne bo grozno, ko se bodo vrnili domov, mnogi ne bodo več našli svojih dragih, ne svojega rojstnega doma. Našli bodo vse uničeno in upošteveno.

Podraga

Vsi so te opevali kot prijazno in gostoljubno vasico. Čez hribe in doline so zveneče odmevali ubrani glasovi naše mladine. Kdo ni poznal ponosnih podraških fantov in njihov deklet? Videli smo jih ob vsakem romanju in shodu pri M. Božji v Logu. Povsod smo se kazali zelo verne in nič manj narodno zavedne! Kdo bi si vendar kdaj mislil, očetje in matere, da bo naša mladina obrnila hrbet tistemu svetemu izročilu naših dedov, katoliški Cerkvi, in šla tako daleč, da bo v imenu svobode morila svoje brate in sestre in jih imenovala — izdajalce. —

In to v sami Podragi in njeni bližini. Kal liberalizma je imela in ima tudi pri nas svoje globoke korenine. Njegovi sledovi so že vidni. Vse hoče služiti zvoji strasti in se opajati ob njih nasladah. Božje zapovedi se več ne izpolnjujejo. Kdo bi si kdaj mislil, da se bo posestnik Hrib Ivan spustil tako daleč in poletel med komunistično »Osvobodilno Fronto« in prevzel mesto predsednika za vipaski okraj. Vidimo ga, kako zanemarljivo svoje posestvo in s tem obremenjuje svojo ženo in mladoletne otroke. Sam pa vedno okoli kolovrati in ljudi vzpodbuja in ogreva za OF, ter jim dokazuje, da se ona bori čisto za demokratska načela. Hvala Bogu, ljudstvo jih je spoznalo po delu. Zato počasi in pozno — toda vendar — izpregleduje.

Pomagajte nesrečnim Slovcem na Primorskem s tem, da kupite čim več

TABLIC

knjižnega sejma Soc. pomoči.

† Emil Kralj

V Gorici je preminil 1. marca zvečer znani slovenski igralec Emil Kralj. Z njim izgublja slovenska Talija enega izmed najbolj dognanih svojih služabnikov. Kralj je bil sin kraške zemlje. Rodil se je 24. februarja 1895, v Trebčah pri Trstu. V Trstu je obiskoval osnovno šolo, tri razrede meščanske in dva razreda trgovske šole ter se nato posvetil trgovini. Kot diletant je pričel 1911-1912 pri slovenskem gledališču v Trstu, ki ga je vodil Leon Dragotnovič. Nastopal je v dramih, opereti in operi vse do Svetovne vojne in vnovič od jeseni 1. 1917. naprej. Režiral je celo vrsto domačih in tujih del. Ko je 1. 1919. pogorel slovenski narodni dom v Trstu, so ga tedanji voditelji tedanje ljubljanske gledališke umetnosti povabili v Ljubljano.

Tudi v Ljubljani je nadaljeval z režiranjem deloma v dramih, deloma v operi. Pred vsem pa se je posvetil oblikovanju svojega dramskega lika ter se razvil v močnega dramskega igralca. Njegova igra je razumsko jasna, lahka in zelo harmonično izvedena. Zato je najlažje uspela v risanju jasnih, uravnovešenih značajev. S te osnove se je dvignila tudi do težkih, zapletenih patoloških figur v modernih dramah. Na drugi strani pa so postali popularni njegovi dobrodušni komični tipi. Kralj je napisal tudi nekaj feljtonov ter prevajal iz italijanščine.

Užaloščeni rodbini naše sožalje.

Ljudska univerza

Na prihodnjem predavanju slovenske Ljudske univerze dne 7. t. m. bo predaval dr. Anton Kacin o velikem slovenskem pisatelju dr. Ivanu Pregljnu.

Mestno županstvo Gorica

Ljudske kuhinje

Mestno županstvo naznanja, da se bo pri ljudskih kuhinjah, ki sta bili po prefektovi odredbi odprti v gostilnah »Pri parku« (na korzu) in »Pri univerzi« (na Travniku), od 1. marca t. l. dalje dobivala tudi večerja.

Cena kosila ostane neizpremenjena, namreč 6 lir; večerja pa bo stala 5 lir.

Ponovno se obvešča, da se morajo potrošniki obvezati, da bodo redno prihajali v ljudsko kuhinjo najmanj 8 zaporednih dni. Pri vpisu morajo oddati odrezke za zabelo, riž in testenine, po predpisih, ki veljajo za gostilne.

Pojasnuje se še, da bodo ti odrezki veljavni tudi za večerjo in ne samo za kosilo, kakor do sedaj.

Priglasijo se sprejemajo na uradu mestne policije (Via Mazzini 7); tam se dobijo tudi vsa potrebna pojasnila.

Novo opozicijsko stranko je v Milanu ustanovil po Ducejevem privoljenju prof. Cione, učenec znanega antifasističnega filozofa Benedetta Croceja. Nova stranka, ki se imenuje Raggruppamento repubblicano socialista, ima močne socialistične tendence in bo izdajalo v Milanu svoj dnevnik. Stranko označuje tisk kot »legalno opozicijo«.

Odgovorni urednik: Dr. Milan Komar - Gorica

Vsem prijateljem, znancem in sorodnikom naznanjamo, da je v sredo 1. marca zvečer po dolgem, mučnem trpljenju mirno zaspal naš

EMIL KRALJ

bivši član nar. gledališča v Ljubljani.

Pogreb bo danes popoldne ob 15.30 iz Ortlazareta, ulica Adelaide Ristori.

Dragoga pokojnika priporočamo v molitev.

Žalujoča vdova in sinček.

BOGOMILA Petnajstim v spomin

Tedaj je zaslišal Njegov prvi klic:

— Hodi za menoj. —

Za hip je utihnil v prekipajoči pesmi mladosti, obstal negotov na razpotju.

Na pot komaj slutene sreče zemeljske radosti ga je vabila prva, na pot odpovedi druga.

Zavrzel je prvo in se z vsem pogumom oklenil druge, in že ga je zadela prva bridkost: slovo.

S trepetajočim srcem ga je jemal od staršev in sestric, od belega doma na hribčku,

od morja nad vse ljubljene in vinogradov ob njem in še od borovcev in gmajn visoko nad njim.

Njegova pesem je šla z njim, združila se s pesmijo goriškega sonca, Brd in Vipavske, z žalostno pesmijo Kalvarije, Sabotina, Sv. Gore, s sinjino Soče, s škrlatno zarjo zasneženih gor.

Bogastvo njegove duše je rastlo iz leta v leto, vedno lepše, vedno svetlejšo.

Nastale so njegove prve pesmi, vse prežete neizmerne sile hrepenenja po vsem lepem in dobrem,

A že ga je zadelo drugo slovo. Mrzla tujina je s svojo koščeno roko zagrabila tudi njegove najdražje.

Ostal je sam, v beli dom

ob morju so se naselili tuji ljudje.

Prva leta je hodil za velike počitnice domov k svojim dragim, a tujina je ostala zanj mrzla in neusmiljena.

Venomer so ga klicale njegove gore, pravile mu o lepoti in poeziji ki bi jo tuji ljudje ne mogli razumeti.

Ni se mogel več ustavljati temu klicu, in zgodilo se je, da so v poletnih mesecih romale v tujino samo njegove razglednice, polne gorkega navdušenja, Krna, Mangarta, Rombona, Ukvanskih planin, in še njegovega mističnega bisera Sv. Višarij.

Vedno bolj je spoznaval lepoto svoje zemlje in jo vzljubil z vso strastjo mlade duše.

Skončal je gimnazijo in na-

redil maturo. Zadnji odločilni korak je bil pred njim.

Šele sedaj ga je spoznal v vsej resničnosti, spoznal kaj od njega zahteva.

Vstali so v njem viharji dvomov, mučili ga, da je bil kakor odrtran list v vetru.

Tedaj je zopet zaslišal v sebi božji glas:

— Hodi za menoj. —

Vstopil je v semenišče.

Njegova po najvišji lepoti željna duša je našla tu svoj končni cilj. Vedno jasnejša je vstajala pred njim veličina duhovništva.

Hrepenenje je rastlo iz dneva v dan, dokler se ni izlilo v presrečni spev posvetitve:

— Ti si duhovnik na veke. —

Poln ljubezni in navduše-

nja je začel svojo prvo službo v sončnem mestu.

V dveh letih se je vsem prikupil, da so z največjim spoštovanjem izgovarjali njegovo ime.

Vrnil se je v družino, ki se je po srečni vrnitvi nastanila v mestu njegovega prerojenja.

Pa zopet je v njegovo srečo in srečo njegovih dragih neizprosno udarilo: ločitev.

Hudo je bilo slovo kaplana Simonu, njegovim domačim in vsem ovčicam še bolj, predbro so vedele, da takšnega kaplana ne dobijo nikoli več.

Odšel je s težkim srcem, prvič na odgovorno mesto.

Tam pod mogočnim Nanosom ga je gostoljubna Vipavska sprejela z odprtimi rokami. (Dalje prihodnjic.)